

#2012

INFOCUS:

Reformer

– Et nyt punkt på den kinesiske dagsorden

Kinas hurtige vækst i det seneste årti og NCAB Groups evne til at producere teknisk krævende printkort af høj kvalitet til konkurrencedygtige priser har været medvirkende til NCAB Groups fortsatte succes på markedet. Da vi i dag alle påvirkes af Kinas økonomi, er denne udgave af "In Focus" dedikeret en undersøgelse af Kinas aktuelle økonomiske situation og et blik på en mulig fremtidig udvikling.

Vi har bedt Annika Lindblad, analytiker med speciale i Kina i den nordiske storbank Nordea i Helsinki, guide os gennem en række emner.

Et meget omdiskuteret spørgsmål, ikke mindst i forholdet mellem USA og Kina, har været Kinas pengepolitik. Hvor er Kina på det punkt i dag, og hvilken indflydelse vil den have i fremtiden?

"Kina har en styret valuta, hvor CNY (RMB) kun må flyde 1,0 % i forhold til dollaren ud fra en valutakurs, som den kinesiske centralbank fastsætter dagligt. Derudover deltager centralbanken også aktivt på markederne ved at sælge og købe valuta og på den måde styre valutakursen.

Der er intet underligt eller afvigende ved at Kina som et emerging market vælger at regulere valutakursen, da det fremmer stabilitet. Det interessante er den proces, som Kina har påbegyndt for at lette på reguleringerne. I April øgedes det interval, som CNY må svinge med, udvidet fra 0,5 til 1,0 procent, og dette er et yderligere skridt mod en frit flydende valuta. Drivkraften bag denne proces, som kan tage op til fem eller ti år at fuldføre, er Kinas ambition om at gøre CNY til en af verdens større handelsvalutaer. En frit flydende CNY vil være særligt fordelagtig for udenlandske og indenlandske virksomheder og investorer. På den anden side tror jeg ikke, at en deregulering af valutaen vil få en væsentlig betydning for Kinas konkurrenceevne og styrke som industriland.

Et andet tegn på en forestående deregulering er det forsøg, Kina har foretaget med den kunstigt flydende valuta CNH, som handles i Hong Kong. Den er konvertibel med CNY og kan for eksempel anvendes til at beskytte valutaen. De to valutaer har stort set fulgt hinanden, men det er svært at forudsige, hvad der ville ske i en

"Man er tilsyneladende tilfreds med en tilvækst på 8 % mod at opnå en balanceret økonomi."

Annika Lindblad, Analytiker, Nordea Helsinki

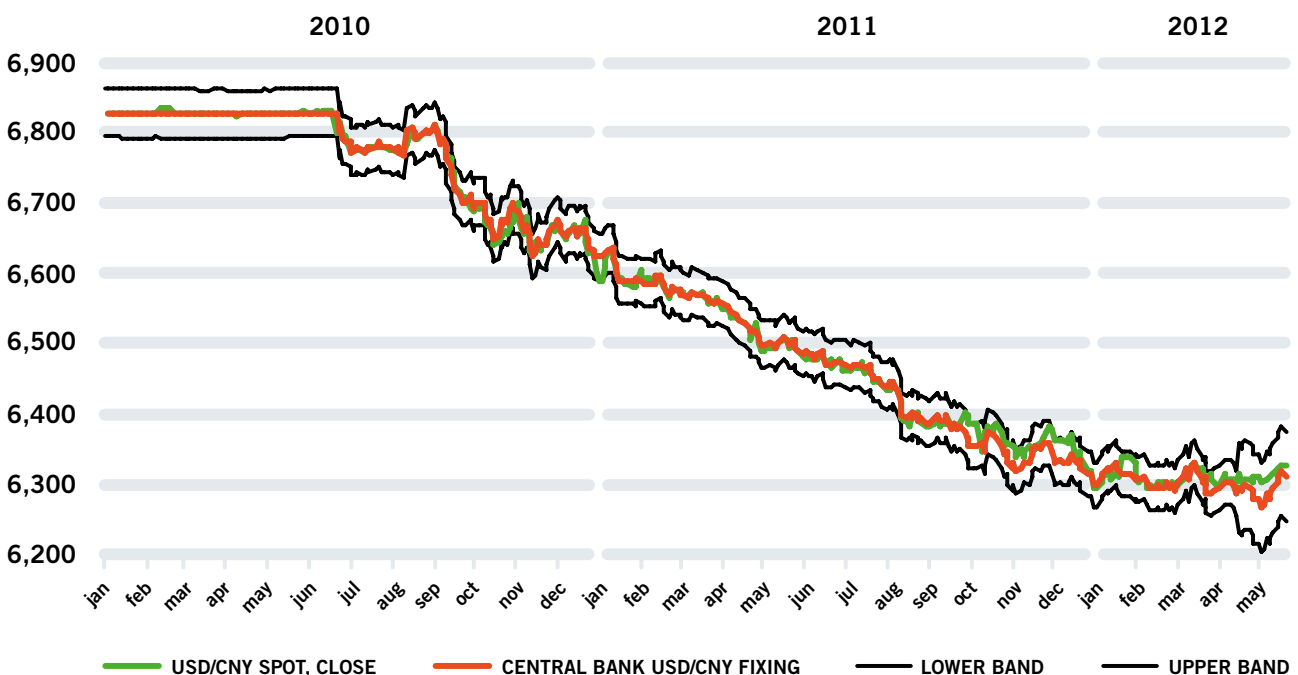
krisesituation. Man kan sige, at CNH er en metode til afprøvning af den flydende kinesiske valuta."

Indkomstniveauet er steget drastisk i Kina de seneste år. Hvad skyldes det, og hvilke konsekvenser vil det få?

"Indkomsterne stiger stadig kraftigt. Sidste år fik arbejdere, som var flyttet fra Kinas landområder til byerne, en gennemsnitlig indkomststigning på 21 procent. Dette hænger sammen med den kraftige økonomiske vækst og den forbedrede levestandard, og det er normalt for et land i Kinas situation. Derudover har der været en nedgang i antallet af tilflyttende arbejdere fra landområderne, og dette har også indflydelse på indkomstniveauerne.

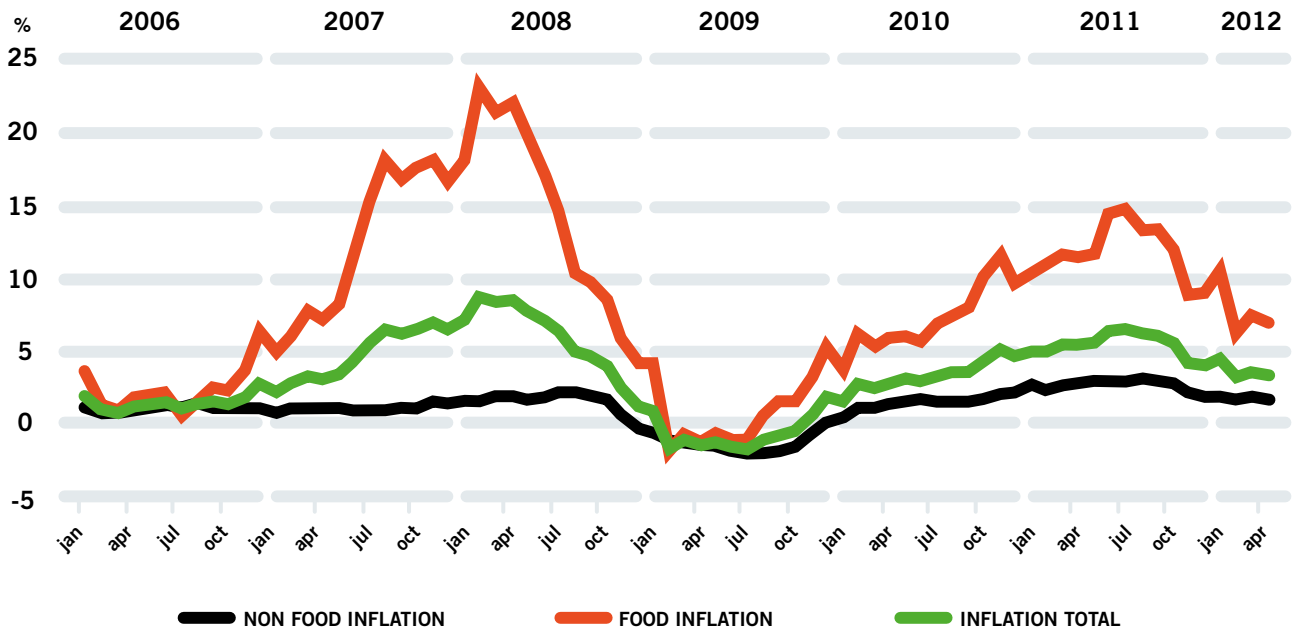
Et problem, som begynder at vise sig, når Kina i nogle tilfælde ikke længere er det billigste produktionsland, er at producenterne flytter

DEN KINESISKE VALUTAS VÆRDI I FORHOLD TIL DEN AMERIKANSKE DOLLAR

Efter at have oplevet en cirka 30 % styrkelse i forhold til dollaren i de to foregående år har valutaen CNY i år været stabil i forhold til dollaren.

INFLATION I KINA

Kilde: Nordea Markets & Reuters Ecowin.

Efter at have toppet sidste år er inflationen faldet til et relativt lavt niveau, og dette skyldes i høj grad et fald i fødevarerpriserne.

deres baser fra Kina til lande som f.eks. Vietnam og Thailand. Dette gælder hovedsaglig produktionen af basale dagligvarer og indikerer, at Kina bør fokusere på mere avanceret produktion og på udvikling af landets servicesektor. En af de udfordringer, som den kinesiske økonomi står over for, er uddannelse af landets arbejdskraft, så man bliver i stand til at klare overgangen til et produktionsniveau med højere kvalitetskrav.

Vi ser også tendenser til, at fremstillingsindustrien flytter fra østkysten til de fattige provinser inde i landet for at skære ned på omkostningerne. Kina er og bliver jo et enormt land med en meget stor arbejdsstyrke. Denne proces er stadig ny, men den kan også udgøre en mulighed for at overvinde den store ubalance i Kina. Jeg kan faktisk ikke referere til nogen sikker statistik, men i den udstrækning, det foregår, sker det nok først og fremmest inden for den industrisektor, som producerer basale dagligvarer.”

Kommunistpartiet havde håbet at se en vækst i det indenlandske forbrug, men væksten har været langsom, og dette skyldes delvist en stigning i boligpriserne.

Der har også været talt meget om truende inflation i Kina.

Hvordan vil du beskrive situationen i forbindelse med henholdsvis vækst og inflation? Og hvordan påvirker den europæiske krise Kina?

“Den økonomiske vækst er aftaget, men vi har set den stabilisere sig omkring 8 til 8,5 procent. Inflationen er faldet markant og er nu under 4 %, og dette hænger i høj grad sammen med de lavere priser på fødevarer. Kinas eksport til Europa udgør en femtedel af landets samlede eksport, så den europæiske krise har naturligvis en negativ påvirkning. Hvis krisen begrænser sig til Europa, burde den imidlertid ikke have nogen større indflydelse på Kina.

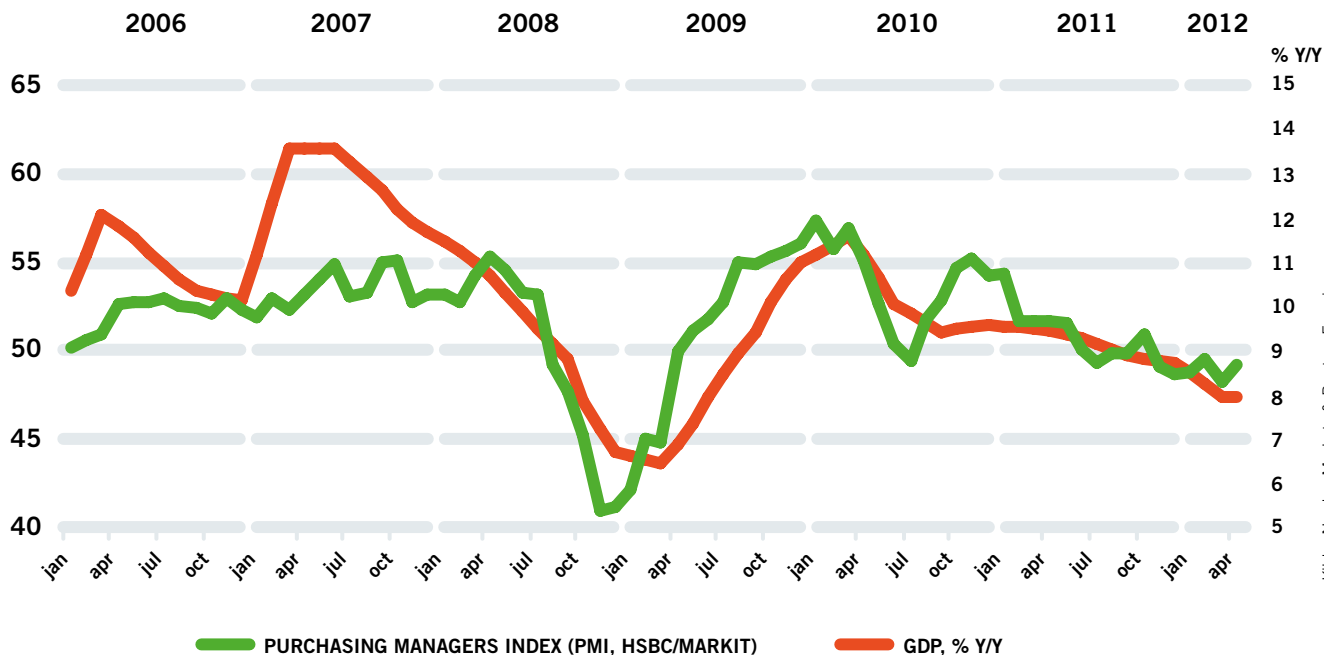
Det lavere væksth niveau, som vi ser i Kina, skyldes ikke kun globale problemer, men også en nedgang i de offentlige investeringer samt et forsøg på at stabilisere de stigende boligpriser. I den nuværende situation vælger myndighederne en anden fremgangsmåde end under finanskrisen i 2008-09. Dengang klarede Kinas økonomi sig bedre end de fleste andre landes. Dette skyldtes i høj grad, at staten støttede økonomien ved hjælp af nye investeringsprojekter samt en lempelse af pengepolitikken, dvs. lavere renter og krav om kapitalreserver. De største og vigtigste banker ejes af staten, og de gav lån til investorer, især til statsejede virksomheder.

I de seneste seks måneder har staten imidlertid ikke reageret på samme måde. I stedet har den anvendt en noget anderledes strategi, hvor man koncentrerer sig om at opnå en balanceret BNP-tilvækst uden investerings- og inflationsbobler. Det lader til, at man er tilfreds med en tilvækst på 8 % mod at opnå en balanceret økonomi.”

Hvor vigtig er den indenlandske efterspørgsel efter Kinas økonomi i dag?

“Når eksporten har været tilbageholdende, har vi indtil nu set, at man har brugt offentlige investeringer som en hjælpemotor for økonomien. Hvis vi sammenligner situationen med tiden før finanskrisen i 2008, er eksporten, målt som en procentdel af BNP, faldet med omkring 10 procentpoint til 25-30 procent. Da omstændighederne for Kinas offentlige finanser derudover er langt bedre end de amerikanske eller europæiske, behøver landet ikke spare. Regeringsbesparelser i mange andre lande hæmmer ofte væksten væsentligt. Men som sagt

KINAS ØKONOMISKE VÆKST

Kilde: Nordea Markets & Reuters Ecowin.

Væksten i Kinas økonomi er aftaget i det seneste år, men er stabiliseret på 8,0 - 8,5 %.

har Kina indtil nu valgt at undgå en ekspansiv tilgang i år.

I kommunistpartiets seneste femårsplan, som blev vedtaget i 2011, udtryktes håb om, at det indenlandske private forbrug ville komme til at spille en vigtigere rolle, men dette er endnu ikke sket på trods af indkomststigningerne. Udviklingen sker relativt langsomt. Det hænger delvist sammen med højere boligpriser, men skyldes frem for alt, at kineserne helt mangler et socialt sikkerhedsnet, så befolkningen skal opspare penge til dækning af basale behov som lægehjælp, pensioner osv. Og det gør de trods meget lave renter på opsparinger”

Hvordan ser Kinas planer da ud for fremtiden?

“De handler meget om at åbne og reformere kapitalmarkederne. Som jeg nævnte tidligere, tilsigter Kina bl.a. at valutaen skal flyde frit, at rentemarkederne skal frigøres, samt at statens indflydelse på banksektoren skal mindskes. De ønsker også at finde nye vækststrategier, som tager højde for at befolkningstallet vil begynde at falde, samtidig med at Kina sandsynligvis vil opleve en voksende konkurrence fra billigere produktionslande. At støtte det private forbrug er endnu en af de store udfordringer for økonomien. Der vil blive behov for store reformer i Kina i de kommende år, og dette forventes den nye generation af ledere, som skal vælges til efteråret, at tage fat på.

På langt sigt eksisterer der en 30-års-plan, som Verdensbanken og Kina har udfærdiget. Den omhandler bl.a. statens og den private sektors roller og understreger behovet for en ændring i retning mod den private sektor samt støtte til innovation, research og udvikling, grønne investeringer som en mulighed for vækst, fremme af lighed og social sikkerhed, understøttelse af de offentlige finanser på langt sigt samt Kinas integration på de internationale markeder.”

Hvad sker der på den politiske front? Vil Kina blive et demokrati?

“Den proces, der fører frem til ændringerne i Kommunistpartiet og statens styring, som skal finde sted til efteråret, foregår relativt problemfrit. De vigtigste personer i den nye generation af ledere har tilsyneladende selv været involveret i planlægningen af den seneste

femårsplan, og udviklingen vil sandsynligvis fortsætte i overensstemmelse med denne plan. En forskel her er, at de nye ledere lader til at være bedre uddannet og mere internationalt orienteret end de tidligere generationer. Dette burde bidrage til at fremskynde internationaliseringen af de kinesiske markeder.

Med hensyn til en mulig demokratiseringsproces er det svært at sige med sikkerhed, hvad der vil ske. Men det mest sandsynlige scenarie er en meget langsom udvikling fra den aktuelle kombination af en centralt kontrolleret kommuniststat og markedsøkonomi mod større demokrati. Demokrati bliver normalt et anliggende for folk, når levestandarden stiger, men udvikling sker sjældent hurtigt, og Kina er et enormt land, derfor er det også vanskeligt for befolkningen at arrangere organiserede og effektive protester.

Den kendsgerning, at staten nu forsøger at gøre noget ved de stigende boligpriser, kan ses som et resultat af voksende krav fra befolkningen. Hvis indkomsterne stiger for langsomt, vil flere og flere mennesker kræve ændringer, hvilket kan føre til et mere demokratisk samfund.”

Hvad med retssamfundet i Kina? Hvor stort et problem udgør korrupktion?

“Her bør vi skelne mellem dem, der lever i det kinesiske samfund, og udenlandske virksomheder og investorer. Udenlandske virksomheder er bestemt påvirket af korrupktion og et utilstrækkeligt retssystem, men denne form for problemer findes på alle emerging markets. Relativt set er Kina et imødekommende land for udenlandske virksomheder. Verdensbankens Doing Business Index, som rangerer 183 lande i forhold til disse emner, placerer Kina som en fordelagtig nummer 91 sammenlignet med Rusland, som er nummer 120, Brasilien nummer 126 og Indien nummer 132.”

Information giver magt til forandring

HANS STÅHL
CEO NCAB GROUP

Verden ændrer sig meget hurtigt i dag, og det ser ud til, at de bølger, der forårsager konjunkturudsving, bliver kortere og skarpere. 2009 var for eksempel et kriseår, hvor produktionen faldt med ca. 20 %, før den igen steg med 30 % det følgende år. I dag er Europa midt i en ny krise. Hvis vi sammenligner med normen for 20 år siden, varede kriserne dengang to år og forekom ca. hvert tiende år.

De økonomiske konjunkturer forekommer nu klart mere flygtige. De af os, der arbejder i fremstillingsindustrien, skal derfor reagere bedre på de hurtige udsving og planlægge vores produktionskapacitet omhyggeligt og hensigtsmæssigt. Vi skal forstå konjunkturerne fuldt ud og være mere proaktive.

Vores virksomhedskoncept har sat os i stand til at håndtere markedsændringerne effektivt gennem tiden. Via vores fabrikker har vi en enorm produktionskapacitet til rådighed, og vi kan skalere den op omgående. Hvis vi i dag anvendte f.eks. bare 30 % af kapaciteten på vores største fabrik, ville det betyde en årlig produktion på € 250 millioner. Helt op til 95 % af alle de printkort, som NCAB producerer

fremstilles i Kina, en økonomi, der vokser ekstremt hurtigt. Vi ser i dag både en begyndende tendens til, at nogle fremstillingsvirksomheder flyttes væk fra det vigtigste produktionsområde i det sydøstlige Kina, og at den finansielle struktur hastigt ændrer sig hvad angår indkomster, beskatning og andre aspekter. Det er virkelig vigtigt, at vi forstår disse ændringer for at kunne tage de rigtige beslutninger med hensyn til f.eks. vores indkøbsprocesser i forbindelse med nye fabrikker.

NCAB træffer også alle nødvendige forholdsregler for at sikre, at vi holder os opdateret om ændringer i beskatning og miljølovgivning samt anden lovgivning. Dette gør vi for at kunne tilbyde vores kunder de bedst mulige langsigtede løsninger og vilkår. Vi får disse oplysninger fra en række partnere og virksomheder. En af disse kilder er naturligvis vores bank. Vi er glade for at kunne dele nogle af disse oplysninger med jer, og vi håber, I synes, at vores interview med Nordeas Kina-specialist, Annika Lindblad, er interessant og informativt.

Vil du vide mere om den økonomiske udvikling i Kina?

- » [Nordeas løbende analyser af Kina](#)
- » [IMFs rapporter og prognoser om Kina](#)
- » [The Economists rapporter om Kina](#)
- » [The Financial Times' rapporter om Kina](#)

Emner, vi tidligere har dækket

Læs de tidligere numre af vores nyhedsbrev. Klik på linket, og brevet vil åbne i din browser. Du kan finde alle nyhedsbreve på: www.ncabgroup.com/newsroom/

- » **Bæredygtighed**
2012 04 05 | NEWSLETTER 1 2012
- » **Kunderrelationerne er i fokus**
2011 12 15 | NEWSLETTER 4 2011
- » **Kvalitetssikring**
2011 11 09 | NEWSLETTER 3 2011
- » **100 % kvalitet opnås gennem kontrol af alle detaljer**
2011 06 18 | NEWSLETTER 2 2011
- » **Hurtig tilpasning bliver stadig vigtigere inden for elektronikbranchen**
2011 03 16 | NEWSLETTER 1 2011
- » **Fortsat rivende vækst forventet i Kina**
2010 12 16 | NEWSLETTER 4 2010

Skriver vi om de forkerte emner?

Vi er altid på udkig efter interessante emner, som vi kan gå mere i dybden med. Hvis der er noget, du kunne tænke dig at læse om, eller noget af det, vi har skrevet, du kunne tænke dig at kommentere, er du velkommen til at kontakte os og fortælle os om det.

Mail: sanna.rundqvist@ncabgroup.com